

MIRNGUIQSIRVIIT

NUNAVUT PARKS ᑎᓄᓐᓄᓐᓄᓐᓄᓐᓄᓐ PARCS NUNAVUT

Nunavumi Pulaakatakviiit ovalo Nutaat Nunait – Taiguaktakbat

Januarymi, 2008

KAZAN INUUVIVINIIT KUUGAIT

Kazan Inuuviviniit Kuugait piniktuk nunaini kuugait kuviyut kanananganut haniani kinguliit hikugaaluit, taihimayuk Laurentide hikugaaluit.

Hamna kuugak pilikpaktuk haniani Kasba Tahianit, haniani ukiuktaktuit keeliniit Saskatchewan ovalo kuvivluni kananaganut 850mik km tikitikhutik Baker Tahianut. Nigiagani kuviyut napaaktuitumut ovalo napaaktuvalunut ovalo kanananganut amigaitut tahiinut nani Kanatami uyagagaaluit takukhauyut. Kinguliani ikpigiyait Inuit inuuviviniit, ilalugit olapkitjutikhait ikpinagutait ayonagitunut kayaktuktunik kuugait, 615mik km ataanut Kazan ilitagiyauhimayuk Kanatami Inuuviviniit Kuugait.

J. B Tyrrell, hivulik nunauyaliukti takuhimayait nunait, kayaktukhimapluni Kazan autlakvianit Forde Tahiani 1894mi, nunauyaliuktitlugit kuugait ovalo nunait haniani. Titigaktainit, Tyrrell ukakhimayuk pulaakhimapluni 39nik aalatkiit

nunaligigalaat ovalo takuhimayuk avataanik 500nik Inunik kayaktuktitlugu kuugait. *Tamamik* nunaligigalaat pikatut tuktunik panikhiiyut ovaluniit piguyait ukiumi. Knud Rasmussen Talimait Thule Kinikhiatjutait kinikhiyahimayait kuugait ovalo haniani nunait 1921mit 1924mut. Tuhaktitiyaangani autlaagutait, ingilgaat nunainik ihivgiukti Kaz Birket-Smith titigakhimayuk hivuliminik ukautainik Inuit inuuviviniit.

Ilaa, nunait haniani kuugait ovalo haniani tahiit kitkaniihimayut Inuit. Kuugait nunait amigaitut atugutainik takukhauyut. Tupikviit tuktunik aminik ovalo mikiyut kikhuliit igaviit ikaualaakviinik. Uyakat tigiganiakviuviit, kiukutitut uyakat, ukuangit katakpaktut ovaluniit kaimalugiktut tigiganiakhiukviit itivigilaat kihimi anilaitut, atukhimayut ahiguktilaigiagani tigiganiat. Iagaktukviit uyakat nani umayukhiuktut utakivigihimayait

tuktut tikitigutainik nani tukulikpaktait ipikhuamut. Uyakat piguviit tutkukvigihimayait panikhimayainik tuktunik, umayukhiugutit hanalgutait ovaluniit ukiumi aanugaat. Uyakat kayakakviit ikaakviit haniani tuktut nani umayukhiulikpaktait. Pikaktut kaimalugiktunik iagavukviit nani utakivaktait tikitjutikhainik tuktut. Tuktut ikaakviit kuugaini ikpinaktut Inuinit ovalo munagiyayut hakugiktunik maliktakhainik ikaakviit atuktaukatagiagani. Ovalo, nunait ublumi Inuit hiniktakvigilikpaktait, utakivigiyait Inuit tuktunik atuinaktaait, ikalukhiukvigiyait ikalivunik ovalo ikalukpianik, uluagulinikhiukviit ovaluniit paungakhiukviit ukiakhani.

Atauhik 30mik km nunait haniani Kazan, kitkani Kazan Kugluit ovalo Thirty Mile Tahiani, ikaakvikatut nani Inuit umayukhiugaakhimayut ukiugaaluni. Tuktut piyut hamani ikayukhimayait inuuhiinik ovalo pipkahimayait Inuit inuuyaangani ayonaktumik ukiunik. Ilaa, kinguliit ikpinaktuk, ilitagiyauhimayut Ukiakhani Tuktut Ikaakviit Kanatami Inuuviviniit Nunait. Nunait hamani munagiyautiaktut

Haninganuugaagat kuugait, takulaaktut akhanik nigiyut hinaani alianaktuk.

ihuinaanahuaktaililugit tuugait nunaini. Ikpigiyyat ublumi amigaitut aliagiyaangani ovalo ilitagiyaangani.

Kaangani Kazan kuviyut aalatkiiktunik napaaktulinit nunainut. Haniani kuviviit Ennadai Tahianit, napaaktuliit ikiliniaktut napaaktuitumut. Hapkoa avaliiut napaaktuit mikiyut anugimit ovalo panikhimayumik auyainit; ilangit napaaktukatut haningayumik anuginiit.

Kuugait kitkani ovalo ataani, nunait haniani kuugait aalatkiiktut uyakanik kingiktumit kingiktuitumut. Kazan iluaniituk kitkaniitumik hikukyuamit kinguliinik. Hikuit iviktut hamani, kuvigamik kivataanut utaanit ovalo kimakhimayut aalatut nunainik Kanatami. Nuutitihimayut ukumaitjutainik hikugaaluit, nunait utiktiktut anginikhaamik kayumigutainik nunakyuami – ½ metres ukiuni 100mi.

Ilangani, kuugait kitkaniituk uyaganik Kazan nunait. Nunauyait aalatkiiktut mikiyunit nunainit, uyagaliakatunimik, kingiktukatunimik kaiktumik ovalo kayumiitumit imakatunimik, kayumiktumut imakatunimik ovalo kayumiktut kugluit. Kayaktuktut aliagilaaktait pingahut kugluit, ilangit 5mit 7mut metres kugluit kitkani Angikuni Tahianit ovalo Yathkyed Tahianut ovalo piniktuk Kazan Kugluit, nani imait katakpaktut 25mik metres, kuvivlutik 2mik km ataanut nani aupayaaktut uyagait takulaaktut. Aalatkiit aupayaaktut uyagait kivataani kuugait pihimayut anuginiit hiugalianit ukiukatut 1.8 billionik. Uyagait hapkoa atuinakhimayait Inuit ukiugaaluni, hanaplutik *inuksuit* ovalo Kayakakviit,

kingiktut uyakat munagiyaangani panikhihimayut tuktut, nani kingmit nigilaitainik. Haniani ikaakviit kugluit, piguyakatut atukhimayut 1973mi, tuhagutikhait titigakhimayut kuugainit autlaaktunit.

UMAYUKAINAKTUK KUUGAINI TAMAAT

Hamna nunait nunagiyait Qamanuriaq tuktut. 500,000kuyut umayut nuutitivaktut akianut Kazan auyami, atauhiuyuk anginikhaak nuutitivaktut nunakyuami. Tamalikhimayut Omingmiat, European piyumanmagit amiit takuyaukataliktut ovalo amagoit, tigiganiat ovalo kalviit takulaaktut talvani. Kayaktuktutlugit takulaaktut akhanik kinikhiatitlugit hinaani kuugait.

Tingmianik takuyaangani Kazan alianaktuk. Hitamat aalatkiit maligiit, ilauyut tutliit takulaaktut kuugaini ovalo tahiini. Tingmiat, ilauyut kaalaat, itigaliit ovalo kakhaut ivavaktut kaiktuni haniani kuugait. Kuyuit kikiktauyainik tahiini ovalo imitkutailat ivayut kikiktaini ovalo hinaani kuugait. Ookpiit ovalo akilgiit takulaaktutlu.

Ikalukhiugiagani tahiit ikalukpinik ovalo grayling Kazan kuugaini alianiaktuk, kihimi kayaktuktut pitkungitut ikalunik piinaklutik. Tamaat ukiuktaktumi, ikaluit atulaaktut ayokhagumik, nigiiingilugit tamalaamata.

Kazan ikpinagiyayuk Inuinit ovalo amigaitut Inuit Kamanituami atulaaginaktut kuugait ovalo kaanganut upingaami ovalo auyami nunamiitaangani ovalo

ikalukhiuklutik ingilgaatitut. Alianaktuk katitigiagani ilaukatigiiktut nunamiitut ovalo kayaktuktut aliagiyait ilaukatautjutait.

Kuugait kinguani, kuugait iniktikpaktut amigaitunut kuviviinut iluani 7mik km imaiykviinut. Kayaktuktut ikaanut Baker Tahiani ayonaktuk ovalo anugiinaktuk, ilaukatauyut utakilaaktut ublunik amigaitunik. Amigaitut ilaukatauyut aiyaulikpaktut kayakut inikutituktunik kinguani kuugait imaiyaktumik Baker Tahianut, tingmiyaangani Kamanituamit.

AUTLAAGUTIKHAIT PULAAKATAKVIMUT

Kayaktuktunut, Kazan tikilaaktut tingmiakut Kamanituamit, Nunavut ovaluniit Lynn Lake, Churchill, Iqaluit ovalo Yellowknife, Kangiklinikut.

Kamanituqaq iniktivigiyauihimayuk autlaagutainik Thelon ovalo Kazan Kuugait, kihimi autlakvigiliktuk. Munagiyit Kamanituami ikayulaaktut ublumi autlaagutikhainik kayakut inikutituktut ovalo tingmiakut Kazan Kuugainut ovalo Kazan Kugluinut. Kayaktuktaagumik Kamanituamut, kayaktuktut hiniktalaaktut ovaluniit hiniktaklutik nunaini **Inuujaarvik**

Nunavumi Pulaakatakviiit. Pikaktut pulaakatakviiit tupikvimik kulinik tupikviit, igaviit/ikluit, anakviit, ikualaakviit, nigiviit ikpatit ovalo igaviit.

Kamanituamiititlutit, kayaktuktut pulaaktukhat Vera Akumalik Havakviinut, Inuit Inuuviviniit Havakviit ovalo Jessie Oonark Havakviit, ovalo amigaitut hanauyaktut kungiakviit. Takulaaktut ovalo ukakatigilugit Inuit hanauyaktiit, hanauyalikpaktut ikluit hilataanit. Nalvaalaaktutit uyakanik hanauyaktut, piniktunik hanauyaktunut, inuuviviniit hanalgotainik, mikhutitiyut takuyakhanik ovalo amigaitunik.

Takuyakhat Vera Akumalik Havakviinut ovalo Inuit Inuuviviniit Havakviit ukalaaktut Inuit inuuviviniinik ovalo kinguliit nunaini. Inuuviviniit Havakviini, takulaaktutit Inutukainik teetugiaktuktunik ovalo pulaaktunik.

Ikayuktauyaangani paknaiyautikhainik autlagutikhait Kazan Kuugainut ovaluniit tuhafaagumaguvit **Kazan Kanatami Inuuviviniit Kuugait**, Vera Akumalik Havakviit ovalo **Inuujaarvik Nunavumi Pulaakatakvik**, takulugit Nunavumi

Pulaaktiligiyit kagitauyakut takulviani hamani: www.nunavutparks.com, ovaluniit foniklugit Nunavumi Pulaaktiligiyit: 1-866-NUNAVUT apigiyaangani Nunavumi Autlaagutikhait Paknaiyautikhainik, titigakhimayut tamamik laisinsikatut munagiyit, hiniktakviit ovalo ikayugutikhait.

NUNAVUMI PULAAKATAKVIIT OVALO NUTAAT NUNAIT

☎ 867.975.7700 📠 867.975.7747
parks@gov.nu.ca
www.nunavutparks.com

VERA AKUMALIK HAVAKVIIT (angmaumayut auyami talvatuak) ovalo INUUJAARVIK NUNAVUMI PULAAKATAKVIK (hiniktakvik)

☎ 867.793.2456

NUNAVUMI PULAAKTILIGIYIT

☎ 866.NUN.AVUT 📠 867.979.1261
(1.866.686.2888)
info@nunavuttourism.com
www.nunavuttourism.com

KAMANITUAQ INUIT INUUVIVINIIT HAVAKVIIT

☎ 867.793.2598
www.bakerlake.org

KANATAMI INUUVIVINIIT KUUGAIT

☎ 819.994.2913
www.chrs.ca

